

*Hetorârea AG
nr. 9/2016
Anexo 1*

Studiu de Oportunitate

Privind delegarea în mod direct a gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare din Județul Galați către operatorul regional S.C. APA CANAL S.A. Galați

I. CONSIDERATII GENERALE

În conformitate cu Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană, România și-a asumat obligații referitoare la asigurarea respectării cerințelor din Directiva Europeană 98/83/CE privind calitatea apei destinată consumului uman până în anul 2015 și a Directivei 91/271/CE cu privire la tratarea apei urbane menajere până la sfârșitul anului 2018. În aceste condiții, România și-a propus ca în perioada 2010-2015 să realizeze investițiile necesare pentru a respecta indicatorii de calitate impuși de Uniunea Europeană. De asemenea, a fost planificată realizarea, până în anul 2015, a colectării apelor uzate și epurării acestora pentru un număr de 263 de orașe/comune cu peste 10.000 locuitori, și până în anul 2018 pentru 2.346 de orașe/comune cu un număr de locuitori între 2.000 și 10.000.

Pentru a acoperi o parte din măsurile necesare conformării cu standardele impuse de Uniunea Europeană, România poate beneficia de fonduri de la Uniunea Europeană, respectiv de Fonduri Structurale și de Coeziune, prin intermediul Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013 (POS Mediu 2007-2013). Acest program a fost elaborat de către Ministerul Mediului (MM), în calitate de Autoritate de Management și coordonat de Ministerul Economiei (ME). Ministerul Economiei are calitatea de coordonator al procesului de pregătire a României pentru accesarea Fondurilor Structurale și de Coeziune pentru perioada 2007-2013 și are drept obiectiv general îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu, contribuind în același timp, în mod substanțial, la realizarea angajamentelor de aderare și la respectarea legislației de mediu.

Unul dintre obiectivele specifice ale POS Mediu este reprezentat de îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015 și stabilirea unor structuri regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată.

Potrivit politicii stabilite la nivel național și reflectate în POS Mediu 2007-2013, atingerea acestui obiectiv este condiționată de parcurgerea unui proces de regionalizare, caracterizat prin implementarea, în aria proiectului, a unui cadru instituțional, adecvat pentru a îmbina serviciile de alimentare cu apă și de canalizare în cadrul unui proces de operare în comun. În acest mod, se urmărește să se asigure concentrarea serviciilor furnizate către un grup de unități administrativ-teritoriale dintr-o anumită zonă geografică.

Cu sprijinul unei asistente tehnice de care beneficiază Ministerul Mediului și autoritățile locale din județul Galați, a fost elaborat un Master Plan în care sunt stabilite măsurile necesare pentru atingerea standardelor din domeniul apei și apei uzate, stabilite la nivel național și european. În urma studiilor efectuate la nivelul județului Galați, a rezultat că pentru buna funcționare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare sunt necesare investiții financiare semnificative în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare, care depășesc în mod considerabil capacitățile financiare ale autorităților locale din acest județ.

În aceste condiții și în scopul asigurării fondurilor necesare pentru realizarea investițiilor, s-a convenit asupra organizării și operării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare la nivel regional, care să permită, de asemenea, o dezvoltare durabilă și eficientizarea activităților prin efectul economiilor de scară.

Regionalizarea sistemului public de alimentare cu apa și de canalizare are în vedere crearea unui sistem public regional de alimentare cu apa și de canalizare, respectiv a unui ansamblu tehnologic, operational și managerial constituit prin punerea în comun a două sau mai multe sisteme locale de alimentare cu apa și de canalizare care să aibă drept obiectiv optimizarea serviciilor oferite prin utilizarea de resurse și facilități comune.

Principalele avantaje ale operării serviciilor de alimentare cu apa și de canalizare la nivel regional sunt următoarele:

- Furnizarea serviciilor la nivel regional prin sisteme integrate și cu un management mai profesionist duce în timp la reducerea risipei de apă, promovarea conservării resurselor, minimizarea investițiilor și protecția surselor de apă;
- Creșterea capacității de pregătire și implementare a proiectelor de investiții precum și a capacității de negociere a finanțării;
- Îmbunătățirea calității serviciilor furnizate, a relației cu clienții și a percepției acestora privind operatorii;
- Realizarea de economii de scară cu impact asupra eficientizării anumitor categorii de costuri: centralizarea activității de facturare și managementul financiar, unitatea de implementare a proiectului la nivel central, managementul laboratoarelor la nivel centralizat, etc.;
- Conducerea activității prin folosirea instrumentelor de management moderne și eficiente și reducerea implicării factorului politic în desfășurarea activității.

Din punct de vedere instituțional, regionalizarea are la bază reorganizarea serviciilor publice deținute sau controlate de autoritățile administrației publice locale, prin constituirea a trei elemente instituționale cheie:

- 1) Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI);
- 2) Operatorul Regional (OR);
- 3) Contractul de Delegare a gestiunii serviciilor.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de utilități publice pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare (ADI)

Potrivit dispozițiilor Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de utilități publice pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare reprezintă structura de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființată, în condițiile legii, de unitățile administrativ-teritoriale, în limitele competențelor autorităților lor deliberative și executive și care are ca obiectiv înființarea, organizarea, reglementarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării

si/sau dezvoltarii, dupa caz, a sistemelor de utilitati publice aferente acestor servicii. ADI va fi constituita din aceleasi unitati administrativ-teritoriale care vor delega managementul serviciului de alimentare cu apa si de canalizare Operatorului Regional.

ADI se constituie, functioneaza si dobandeste personalitate juridica potrivit prevederilor Ordonantei Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociatii si fundatii, cu modificarile si completarile ulterioare. Aceasta exercita, pe seama si in numele unitatilor administrativ-teritoriale membre, dreptul de a delega gestiunea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare transferat in responsabilitatea asociatiilor, inclusiv dreptul de a concesiona bunurile apartinand domeniului public si/sau privat al unitatilor administrativ-teritoriale membre care constituie infrastructura tehnico-edilitara aferenta serviciilor de utilitati publice.

Modul de organizare si functionare a ADI se stabileste prin Actul Constitutiv si Statutul acesteia, intocmite cu respectarea prevederilor actului constitutiv-cadru si statutului-cadru ale asociatiilor de dezvoltare intercomunitara de utilitati publice pentru serviciul de alimentare cu apa si de canalizare, aprobate prin HG nr. 855/2008 privind aprobarea actului constitutiv-cadru si statutului-cadru ale asociatiilor de dezvoltare intercomunitara de utilitati publice.

ADI va indeplini rolul de unic interlocutor pentru OR, ca unic organism de dezbateri si coordonare, reprezentand interesele comune ale unitatilor administrativ-teritoriale membre privind serviciul de alimentare cu apa si de canalizare, in special cu privire la: (i) Operatorul Regional; (ii) strategia de dezvoltare a serviciului; (iii) politica tarifara; (iv) Contractul de Delegare a gestiunii serviciului.

In baza Statutului ADI, precum si a Actului Constitutiv al OR, asociatii ADI, respectiv actionarii OR, vor acorda Asociatiei anumite drepturi speciale in baza carora ADI va exercita un control direct si o influenta dominanta asupra deciziilor strategice si/sau semnificative ale OR. Aceste drepturi speciale sunt urmatoarele:

- Sa propuna Adunarii Generale a OR persoane pentru a face parte din Consiliul de Administratie a OR;
 - Sa propuna motivat revocarea membrilor Consiliului de Administratie al OR pe care Asociatia i-a propus;
- Sa propuna introducerea unei actiuni in justitie impotriva membrilor Consiliului de Administratie pentru prejudiciile aduse societatii;
- Sa acorde avizul conform asupra regulamentului de organizare si functionare al OR inainte de aprobarea acestuia de catre Consiliul de Administratie al acestuia;
- Sa acorde avizul conform asupra programului de activitate si strategiei propuse de Consiliul de Administratie al OR inainte de aprobarea acestora de catre Adunarea Generala a OR;
- Sa acorde avizul conform asupra propunerii de infiintare de filiale, cu conditia ca obiectul principal de activitate al acestora sa nu il constituie captarea, tratarea si distributia apei (cod CAEN 3600) sau colectarea si epurarea apelor uzate (cod CAEN 3700);
- Sa acorde avizul conform asupra constituirii altor fonduri decat fondul de rezerva prevazut de legea societatilor comerciale si a celor prevazute in Contractul de Delegare, asupra destinatiei si cuantumului acestora, necesar pentru ca Adunarea Generala a OR sa poata lua o hotarare in acest domeniu;

- Sa avizeze propunerile de modificare a Actului Constitutiv al OR inainte de adoptarea lor;
- Sa fie informata, in aceeași masura ca oricare actionar/asociat al OR, despre activitatea acestuia.

Operatorul Regional (OR)

Operatorul Regional reprezinta societatea comerciala cu capital social integral al unitatilor administrativ-teritoriale membre ale unei ADI cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apa si de canalizare.

OR se infiinteaza in conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990 privind societatile comerciale, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, in baza hotararilor adoptate de autoritatile deliberative ale unitatilor administrativ-teritoriale asociate in cadrul ADI, inclusiv prin modificarea actelor constitutive ale operatorilor existenti, subordonati autoritatilor administratiei publice locale.

OR asigura atat gestiunea propriu-zisa a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare pe raza de competenta a unitatilor administrativ-teritoriale membre ale ADI, inclusiv administrarea, functionarea si exploatarea sistemelor de utilitati publice aferente acestora, cat si implementarea programelor de investitii publice de interes zonal sau regional realizate in comun in cadrul ADI, destinate infiintarii, modernizarii si/sau, dupa caz, dezvoltarii infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestor servicii/activitati.

Acesta este asimilat organismelor prestatoare de servicii publice prevazute de Ordonanta Guvernului nr. 29/2007 privind modul de alocare a instrumentelor structurale, a prefinantarii si a cofinantarii alocate de la bugetul de stat, inclusiv din Fondul national de dezvoltare in bugetul institutiilor implicate in gestionarea instrumentelor structurale si utilizarea acestora pentru obiectivul convergenta, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 249/2007.

Delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare

Gestiunea serviciului public de alimentare cu apa si de canalizare reprezinta modalitatea de organizare, functionare si administrare a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare, cu respectarea conditiilor prevazute de legislatia in vigoare privind calitatea apei potabile si epurarea apelor uzate si in functie de urmatoarele elemente: (i) nevoile comunitatii locale; (ii) marimea, gradul de dezvoltare si particularitatile economico-sociale ale localitatilor; (iii) starea sistemelor de alimentare cu apa si de canalizare existente; (iv) posibilitatile locale de finantare a exploatarei si functionarii serviciului, respectiv a infiintarii ori dezvoltarii infrastructurii tehnico-edilitare aferente; (v) raportul cost-calitate optim pentru serviciul furnizat/prestat utilizatorilor.

Gestiunea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare se organizeaza si se realizeaza prin urmatoarele modalitati:

- a) **gestiune directa**, in cadrul careia autoritatile deliberative si executive, in numele unitatilor administrativ-teritoriale pe care le reprezinta, isi asuma si exercita nemijlocit toate competentele si responsabilitatile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare, respectiv la administrarea, functionarea si exploatarea sistemelor de utilitati publice aferente acestuia;

- b) **gestiune delegata**, in care autoritatile administratiei publice locale de la nivelul unitatilor administrativ-teritoriale sau, dupa caz, asociatiile de dezvoltare intercomunitara cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apa si de canalizare, in numele si pe seama unitatilor administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competentele si responsabilitatile proprii privind furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare, precum si concesiunea sistemelor de utilitati publice aferente serviciului, respectiv dreptul si obligatia de administrare si de exploatare a acestora, pe baza unui contract de delegare a gestiunii.

Stabilirea modalitatii de gestiune se face prin hotarari ale autoritatilor deliberative ale unitatilor administrativ-teritoriale.

Delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare reprezinta fundamentul organizarii operationale si institutionale a managementului serviciului si are drept scop:

- asigurarea unei relatii echilibrate intre Autoritatile Locale si Operatorul Regional;
- concentrarea pe pregatirea, finantarea si executarea planurilor de investitii, ca o baza pentru imbunatatirea performantei serviciilor;
- reglementarea aspectelor cheie care conduc la o gestiune eficienta, dinamica si durabila in sectorul de apa si canalizare, in special cu privire la: gestiunea bunurilor si un sistem de prevederi financiare; sistemul de ajustare a tarifulor; procesul de raportare si control.

Contractul de Delegare a gestiunii este un contract incheiat in forma scrisa, prin care ADI, in numele si pe seama unitatilor administrativ-teritoriale membre, care au calitatea de delegatar, atribuie, pe o perioada determinata, unui operator regional licentiat, in calitate de delegat, care actioneaza pe riscul si raspunderea sa, dreptul si obligatia de a presta serviciul de alimentare cu apa si de canalizare sau, dupa caz, activitati din componenta acestui serviciu, inclusiv dreptul si obligatia de a administra si de a exploata infrastructura tehnico-edilitara aferenta serviciului prestat, in schimbul unei redevente, dupa caz.

Contractul de Delegare a gestiunii este asimilat actelor administrative si intra sub incidenta prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificarile si completarile ulterioare.

Potrivit Legii nr. 51/2006, Contractul de Delegare a gestiunii se aproba prin hotarari de atribuire adoptate de autoritatile deliberative ale unitatilor administrativ-teritoriale membre ale ADI cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apa si de canalizare si se semneaza de presedintii ADI, in numele si pe seama unitatilor administrativ-teritoriale membre, in baza mandatului acestora.

Contractul de Delegare a gestiunii constituie un angajament pe termen lung, continand clauze minime si obligatorii prin care sunt stabilite drepturile si obligatiile specifice ale fiecarei parti cu privire la dezvoltarea programului de investitii si atingerea unor niveluri de performanta a serviciilor prestabilite. De asemenea, Contractul de Delegare trebuie sa fie insotit in mod obligatoriu de urmatoarele anexe: (i) caietul de sarcini al serviciului; (ii) regulamentul serviciului; (iii) inventarul bunurilor mobile si imobile, proprietate publica sau privata a unitatilor administrativ-teritoriale, aferente serviciului; (iv) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor mentionate mai sus.

Durata unui Contract de Delegare a gestiunii nu poate fi mai mare de 49 de ani, la stabilirea acesteia luandu-se in calcul durata necesara amortizarii investitiilor in sarcina Operatorului Regional. Durata contractului poate fi prelungita o singura data pentru o perioada care nu poate depasi jumatate din durata initiala, cu conditia ca durata totala sa nu depaseasca 49 de ani.

Potrivit Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice, Contractul de Delegare a gestiunii poate fi atribuit printr-una dintre procedurile de atribuire reglementate de lege, respectiv licitatie publica deschisa sau negocierea directa, cu mentiunea ca legea stabileste obligativitatea aplicarii procedurii licitatiei deschise. De asemenea, legea prevede posibilitatea atribuirii in mod direct a Contractului de Delegare, in baza prevederilor art. 31¹ din Legea nr. 51/2006. Atribuirea directa a Contractului de Delegare a gestiunii se face cu respectarea urmatoarelor conditii cumulative, denumite de doctrina si jurisprudenta Curtii Europene de Justitie „regulile in house” :

a) unitatile administrativ-teritoriale membre ale Asociatiei de Dezvoltare Intercomunitara, in calitate de actionari/asociati ai Operatorului Regional, prin intermediul ADI, exercita un control direct si o influenta dominanta asupra deciziilor strategice si/sau semnificative ale OR in legatura cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care il exercita asupra structurilor proprii in cazul gestiunii directe; (criteriul controlului similar)

b) Operatorul Regional, in calitate de delegat, desfasoara exclusiv activitati din sfera furnizarii/prestarii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competenta a unitatilor administrativ-teritoriale membre ale ADI; (criteriul activitatii exclusive)

c) capitalul social al Operatorului Regional, este detinut in totalitate de unitatile administrativ-teritoriale membre ale Asociatiei; participarea capitalului privat la capitalul social al OR este exclusa. (criteriul capitalului public)

Aceste conditii care trebuie indeplinite in cazul atribuirii directe a Contractului de Delegare a gestiunii sunt conforme regulilor “in house” stabilite prin jurisprudenta Curtii Europene de Justitie si solicitate de Comisia Europeana in contextul negocierilor pentru aprobarea POS Mediu 2007-2013 si se concretizeaza sub forma urmatoarelor criterii: (i) criteriul controlului similar; (ii) criteriul activitatii exclusive; (iii) criteriul capitalului integral public.

Criteriul controlului similar, ca prima regula, se caracterizeaza prin: realizarea gestiunii pe baza unui caiet de sarcini si a regulamentului serviciului; numirea si revocarea conducerii OR; aprobarea Regulamentului de organizare si functionare al OR; aprobarea bugetului anual al Operatorului etc. Astfel, controlul asupra OR este exercitat in comun de mai multe municipalitati, prin intermediul ADI, conform cadrului institutional stabilit prin Actul Constitutiv al Operatorului Regional si prin Contractul de Delegare avand ca anexe caietul de sarcini si regulamentul serviciului.

In vederea exercitarii acestui control, ADI primeste prin Statut un mandat din partea unitatilor administrativ-teritoriale membre pentru a exercita, in numele si pentru acestea, competentele lor legate de serviciul de alimentare cu apa si de canalizare, astfel cum sunt prevazute de Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice, cu modificarile si completarile ulterioare si Legea nr. 241/2006 a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare, cu modificarile si completarile ulterioare. De asemenea, ADI primeste prin Actul Constitutiv al OR anumite drepturi speciale care ii permit sa exercite asupra OR un control direct.

Criteriul „activitatii exclusive” se regaseste in Actul Constitutiv al Operatorului Regional cu referire la obiectul de activitate al societatii, pe de o parte, si in Contractul de Delegare cu privire la serviciile a caror gestiune este delegata si care constituie activitatea exclusiva a OR, pe de alta parte. In Contractul de Delegare a gestiunii este stipulata, de asemenea, posibilitatea pentru OR de a sub-delega o parte din gestiunea serviciilor ce i-a fost delegata, daca se dovedeste necesar pentru motive de eficienta economica, catre un tert, insa doar prin procedura licitatiei.

Cel de al treilea criteriu, referitor la **capitalul public al OR**, are in vedere obligatia asumata de unitatile administrativ-teritoriale actionare ca acesta are capital integral public si ca acesta va ramane integral public pe toata durata Contractului de Delegare.

II. CADRUL INSTITUTIONAL ANTERIOR DIN JUDETUL GALATI

Anterior declansarii procesului de regionalizare, cadrul institutional de la nivelul judetului Galati nu avea un caracter unitar, in principalele centre urbane din judet prestarea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare realizandu-se sub forma gestiunii delegate de catre operatori organizati sub forma unor societati comerciale sau sub forma de regii autonome.

Operatorii care asigura prestarea serviciului public de alimentare cu apa si de canalizare din judetul Galati, cunosc urmatoarea structura legala: 1 societate comerciala in municipiul Galati – S.C. APA CANAL S.A.; in municipiul Tecuci – Directia Publica de Alimentare cu apa si de Canalizare Tecuci, iar in restul oraselor si comunelor din judet-compartimente organizate in structura primariilor.

In contextul regionalizarii, prestarea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare se va face numai de catre Operatorul Regional caruia ii este delegata gestiunea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare.

Modalitatea de organizare si functionare a principalilor operatori existenti la nivelul judetului Galati, anterior declansarii procesului de regionalizare, se caracterizeaza prin absenta sau existenta unor reglementari care nu sunt in conformitate cu reglementarile - cadru in vigoare, emise de catre A.N.R.S.C., si anume cu Regulamentul - cadru al serviciului de alimentare cu apa si de canalizare, aprobat prin Ordinul presedintelui A.N.R.S.C. nr. 88/2007, si Caietul de sarcini-cadru al serviciului de alimentare cu apa si de canalizare, aprobat prin Ordinul presedintelui A.N.R.S.C. nr. 89/2007.

Mai mult, doar doi dintre operatorii din judetul Galati detin licenta de operare eliberata de A.N.R.S.C., respectiv S.C.APA CANAL S.A. si Directia Publica de Alimentare cu apa si de Canalizare Tecuci, ceilalti operatori desfasurand-si activitatea fara a fi titularii unor astfel de licente.

In scopul asigurarii in judetul Galati a posibilitatii de a elabora, promova si implementa proiecte finantate prin POS Mediu 2007-2013, Axa prioritara 1 – „Extinderea si modernizarea sistemelor de apa si apa uzata”, s-a convenit demararea unui proces de regionalizare a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare, caracterizat prin gruparea serviciilor de alimentare cu apa si de canalizare in subordinea unui singur operator, folosind resurse si facilitati comune pentru a presta serviciul in conditii de eficienta.

Demararea acestui proces de regionalizare este, insa, conditionata de crearea unui cadru institutional adecvat, prin parcurgerea mai multor etape, respectiv: (i) constituirea unei Asociatii de Dezvoltare Intercomunitara (ADI) la nivelul judetului Galati; (ii) infiintarea unui Operator Regional (OR); (iii) delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare catre acest Operator Regional.

Constituirea acestor elemente ale cadrului instituțional trebuie să respecte cerințele POS Mediu 2007-2013 și reprezintă rezultatul voinței unităților administrativ-teritoriale din județ de a se asocia și de a dezvolta un sistem unitar de gestiune al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare. Realizarea procesului de regionalizare este condiționată, de asemenea, de asigurarea unei reglementări corespunzătoare a serviciului, pentru a putea fi delegat Operatorului Regional, și anume prin rezilierea contractului de concesiune existent, acolo unde este cazul, și a preluării de către Operatorul Regional a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare de la operatorii locali existenți, odată cu încheierea Contractului de Delegare între ADI și OR.

III. DEZVOLTARI INSTITUTIONALE RECENTE IN JUDETUL GALATI

În conformitate cu cerințele agreate în cadrul POS Mediu 2007-2013, în prezent județul Galați îndeplinește condițiile referitoare la două dintre elementele instituționale specifice regionalizării, respectiv cele privind constituirea ADI „Serviciul Regional Apa Galați” și crearea Operatorului Regional S.C. Apa Canal S.A. Galați.

Asociația „Serviciul Regional Apa Galați”

Asociația „Serviciul Regional Apa Galați” este constituită din 21 (douăzeci și unu) unități administrativ-teritoriale membre, respectiv: județul Galați, municipiile: Galați și Tecuci, orașele: Targu Bujor și Beresti și comunele: Barcea, Branistea, Cosmesti, Cuza Voda, Draganesti, Fundeni, Independenta, Ivesti, Liesti, Matca, Pochea, Piscu, Sendreni, Slobozia Conachi, Tudor Vladimirescu, Umbraresti.

Asociația „Serviciul Regional Apa Galați” este constituită ca persoană juridică de drept privat, cu statut de utilitate publică, pe o durată nedeterminată, începând cu data de 14.04.2008, data înscrierii sale în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa Judecatoriei Galați, conform Certificatului de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial nr. 21 bis /23.07.2010.

Sediul Asociației este în România, județul Galați, municipiul Galați, Strada Eroilor nr. 7.

Asociația are ca scop reglementarea, înființarea, organizarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a proiectelor de investiții publice de interes zonal sau regional, destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare aferente serviciului de apă și de canalizare, pe baza strategiei de dezvoltare a acestuia la nivelul județului Galați.

Interesul comun care stă la baza constituirii Asociației este reprezentat de interesul general al locuitorilor de pe raza unităților administrativ-teritoriale din județul Galați, membre ale Asociației, pentru îmbunătățirea calității serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, în condițiile unor tarife care să respecte limitele de suportabilitate ale populației și principiul „poluatorul plătește”, atingerea și respectarea standardelor europene privind protecția mediului, creșterea capacității de atragere a fondurilor pentru finanțarea investițiilor necesare în infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, precum și de crearea unui Operator Regional profesionist care să implementeze programul de investiții aprobat de partii, care să funcționeze pe principii de eficiență.

Asociația „Serviciul Regional Apa Galați” este constituită în conformitate cu cerințele agreate în cadrul POS Mediu 2007-2013, precum și cu prevederile legale în vigoare, pentru asigurarea capacității de îndeplinire la nivelul unităților administrativ-teritoriale membre ale Asociației a scopului în vederea căruia a fost constituită și a realizării obiectivelor stabilite în sarcina sa prin Statutul Asociației. Structura organizatorică a acesteia, stabilită prin Statut și reflectată în organigrama ADI, permite acesteia exercitarea drepturilor și a obligațiilor stabilite prin Statut, precum și luarea deciziilor corecte, astfel încât să se asigure gestiunea eficientă a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

Operatorul Regional (OR) - S.C. APA CANAL S.A. GALATI

S.C. Apa Canal S.A. Galați este Operatorul Regional desemnat pentru județul Galați.

S.C. APA CANAL S.A. Galați a fost înființată începând cu data de 05.11.2004 cu acționar unic Consiliul Local Galați.

S.C. APA CANAL S.A. Galați a beneficiat de fonduri externe asigurate prin Instrumentul pentru Politici Structurale de Preaderare (ISPA) pentru măsura ISPA 2004 / RO / P / PE / 005 “Modernizarea sistemelor de apă potabilă și canalizare și construirea unei stații noi de epurare a apelor uzate în Galați, România” implementate cu ajutorul unei structuri speciale create în cadrul operatorului - PIU și aflate în directă coordonare a Directorului General.

Sediul social al S.C. APA CANAL S.A. Galați este în România, județul Galați, Municipiul Galați, strada C. Brancoveanu, nr.2.

Cerințele POS Mediu 2007-2013 impun crearea unui Operator Regional care să asigure prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare la nivelul unităților administrativ-teritoriale membre ale Asociației printr-un sistem integrat și cu un management profesionist, care să conducă în timp la reducerea risipei de apă, promovarea conservării resurselor, minimizarea investițiilor și protecția surselor de apă.

În scopul creării unui Operator Regional capabil să asigure implementarea proiectului care urmează să fie finanțat prin POS Mediu 2007-2013, Axa prioritară 1, autoritățile locale au decis ca acesta să se constituie pe structura S.C. APA CANAL S.A. Galați, astfel încât să fie valorificată experiența dobândită de această societate comercială în gestionarea fondurilor de care a beneficiat de la Uniunea Europeană și aplicarea procedurilor specifice pentru implementarea acestora prin realizarea lucrărilor de reabilitare și extindere a sistemului de alimentare cu apă și de canalizare, precum și datorită faptului că acest operator detine licența Clasa I eliberată de către A.N.R.S.C., care permite atribuirea către OR a Contractului de Delegare a gestiunii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.

De asemenea, POS Mediu 2007-2013 impune ca din structura Operatorului Regional, căruia i se atribuie în mod direct Contractul de Delegare a gestiunii serviciului, să facă parte toți sau o parte din membrii ADI. Această regulă reiese și prin prevederile art. 31¹ alin. (2) din Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice și ale art. 21¹ alin. (2) din Legea nr. 241/2006 a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, potrivit cărora atribuirea directă a Contractului de Delegare a gestiunii se face cu respectarea următoarelor condiții cumulative: (i) unitățile administrativ-teritoriale membre ale Asociației, în calitate de acționari ai Operatorului Regional, prin intermediul ADI, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale OR în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe; (ii) OR în calitate de delegat, desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a

unitatilor administrativ-teritoriale membre ale ADI; (iii) capitalul social al OR este detinut in totalitate de unitatile administrativ-teritoriale membre ale ADI, participarea capitalului privat la capitalul social al OR fiind exclusa.

Aducerea S.C. APA CANAL S.A. Galati la standardele stabilite prin POS Mediu, care sa permita atribuirea directa, catre acesta, a delegarii gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare, in baza dispozitiilor art. 31¹ din Legea nr. 51/2006 si ale art. 21¹ din Legea nr. 241/2006 si cu respectarea regulilor "in house", a impus modificarea Actului Constitutiv al S.C. APA CANAL S.A Galati, prin Act Additional.

O conditie determinanta pentru OR, care sa asigure acestuia capacitatea de implementare a investitiilor care urmeaza sa fie obtinute prin POS Mediu se refera la infiintarea unei Unitati de Implementare a Proiectului (UIP) pentru Fondul de Coeziune. Aceasta UIP trebuie sa fie integrata intr-un departament constituit in cadrul OR, capabil sa exercite la nivelul intregului OR atributii referitoare la domeniul achizitiilor si al managementului contractual care sa asigure implementarea eficienta a investitiilor. Intrucat la nivelul SC S.C. APA CANAL S.A Galati exista deja infiintata o UIP, organizata potrivit Organigramei societatii in subordinea si coordonarea Directorului General, insa cu atributii stabilite exclusiv pentru programul ISPA (Instrumentul pentru Politici Structurale de Pre-Aderare), s-a decis reorganizarea UIP-ului infiintat pentru ISPA si preluarea de catre acesta a sarcinilor necesare pentru implementarea proiectului finantat prin POS Mediu 2007-2013.

S.C. APA CANAL S.A Galati este constituita in conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990 privind societatile comerciale, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, sub forma unei societati comerciale cu capital social integral al unitatilor administrativ-teritoriale membre ale Asociatiei "Serviciul Regional Apa Galati". Aceasta are rolul de a asigura atat gestiunea propriu-zisa a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare de pe raza de competenta a unitatilor administrativ-teritoriale asociate, inclusiv administrarea, functionarea si exploatarea sistemelor de utilitati publice aferente acestora, cat si implementarea programelor de investitii publice de interes zonal sau regional realizate in comun in cadrul Asociatiei, destinate infiintarii, modernizarii si/ sau, dupa caz, dezvoltarii infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestui serviciu.

Preturile practicate in principalele centre urbane din judetul Galati in ultimii ani nu au fost in totalitate ajustate periodic functie de costurile inregistrate, caracterizandu-se prin existenta unor diferente semnificative de valoare. O prezentare a evolutiei tarifelor practicate in judetul Galati se gaseste in Contractul de Delegare a gestiunii serviciului.

IV. ACTIUNI VIITOARE – DELEGAREA GESTIUNII SERVICIULUI DE ALIMENTARE CU APA SI DE CANALIZARE

In scopul indeplinirii tuturor cerintelor agreate in cadrul POS Mediu 2007-2013, urmeaza sa se definitiveze cadrul institutional din judetul Galati prin semnarea Contractului de Delegare a gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare. In baza prevederilor Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitati publice, cu modificarile si completarile ulterioare, Contractul de Delegare a gestiunii se va incheia intre Asociatia „Serviciul Regional Apa Galati”, in numele si pe seama unitatilor administrativ-teritoriale membre, care vor avea impreuna calitatea de delegatar, si OR S.C. APA CANAL S.A Galati, in calitate de

delegat. In baza acestui contract se va realiza preluarea efectiva de catre OR a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare din aria de competenta a unitatilor administrativ-teritoriale din cadrul Asociatiei.

Delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare este justificata atat prin motive de ordin economico-financiar, cat si prin argumente sociale si de mediu.

Din punct de vedere economico-financiar, in contextul actual, infiintarea OR si delegarea catre acesta a serviciului de alimentare cu apa si de canalizare reprezinta cea mai potrivita strategie pentru obtinerea celui mai bun raport calitate - cost si realizarea indicatorilor de performanta ai serviciului prestat utilizatorilor la nivelele de calitate si la termenele stabilite potrivit legislatiei in vigoare. In particular, existenta unui OR caruia sa ii fie delegata gestiunea serviciului creeaza anumite avantaje financiare, astfel: (i) realizarea unor economii de scara; (ii) diminuarea cotei de finantare a infrastructurii datorata caracterului nerambursabil al finantarii, care se va reflecta si in tariful practicat; (iii) diminuarea costurilor financiare; (iv) asigurarea unui flux de lichiditati corespunzator etc.

Delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare va conduce la preluarea de catre OR a unei parti semnificative din sarcina finantarii infrastructurii de apa si apa uzata din punct de vedere al investitiilor si al operatiunilor desfasurate, asigurand totodata degrevarea autoritatilor locale din unitatile administrativ-teritoriale membre ale Asociatiei de sarcina administrarii serviciului. Insa, unitatile administrativ-teritoriale vor continua sa exercite prin intermediul ADI, in baza criteriului „controlului similar”, un control direct si o influenta dominanta asupra deciziilor strategice si/sau semnificative ale S.C. APA CANAL S.A Galati atat cu privire la functionarea OR, cat si cu privire la executarea obligatiilor contractuale legate de gestiunea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare.

Din punct de vedere social, delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare catre OR va contribui la asigurarea unui serviciu eficient si la imbunatatirea conditiilor de viata ale locuitorilor din unitatile administrativ-teritoriale membre ale Asociatiei „Serviciul Regional Apa Galati” care vor beneficia de acest serviciu. Principalele avantaje sociale ale delegarii gestiunii serviciului sunt urmatoarele: (i) asigurarea apei potabile la standardele de calitate stabilite la nivel european si in termenele agreate pentru Romania; (ii) asigurarea furnizarii unui serviciu de calitate pentru toti utilizatorii; (iii) cresterea calitatii cadrului de viata si a atractivitatii zonei, precum si crearea de locuri de munca.

Din punct de vedere al protectiei de mediului, prin delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare se va asigura protectia sanatatii umane, prevenirea poluarii solului si a apelor freatice si, in timp, va determina un grad mai ridicat de conformare cu cerintele Uniunii Europene pentru apa si apa uzata.

Modalitatea de delegare a gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare

Atribuirea Contractului de Delegare a gestiunii serviciului se va face in mod direct, in baza hotararilor privind delegarea gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare catre S.C. APA CANAL S.A. Galati adoptate de autoritatile deliberative ale unitatilor administrativ-teritoriale membre ale Asociatiei „Serviciul Regional Apa Galati”, cu respectarea principiilor concurentei si transparente impuse la nivel comunitar si national. In acest sens, se va asigura respectarea cumulativa a regulilor “in house” ale regionalizarii, respectiv: (i) criteriul controlului similar; (ii) criteriul activitatii exclusive; (iii) criteriul capitalului integral public.

Contractul de Delegare a gestiunii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare va cuprinde in mod obligatoriu 4 (patru) parti , respectiv: (i) Dispozitiile Generale; (ii) Dispozitii Speciale – Partea Comuna;

(iii) Dispozitii Speciale - Partea de Apa; (iv) Dispozitii Speciale - Partea de Canalizare, in care se vor regasi clauze referitoare la: denumirea partilor contractante; obiectul contractului; durata contractului; drepturile si obligatiile partilor contractante; programul lucrarilor de investitii pentru modernizari, reabilitari, dezvoltari de capacitati, obiective noi si al lucrarilor de intretinere, reparatii curente, reparatii planificate, renovari, atat fizic, cat si valoric; sarcinile si responsabilitatile partilor cu privire la programele de investitii, la programele de reabilitari, reparatii si renovari, precum si la conditiile de finantare a acestora; indicatorii de performanta privind calitatea si cantitatea serviciului, stabiliti prin caietul de sarcini si regulamentul serviciului, si modul de evaluare si cuantificare a acestora, conditii si garantii; tarifele practicate si procedura de stabilire, modificare sau ajustare a acestora; modul de tarifiere si incasare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate; nivelul redeventei sau al altor obligatii, dupa caz; raspunderea contractuala; forta majora; conditiile de redefinire a clauzelor contractuale; conditiile de restituire sau repartitie, dupa caz, a bunurilor, la incetarea din orice cauza a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a investitiilor realizate; mentinerea echilibrului contractual; conditiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii; administrarea patrimoniului public si privat preluat; structura fortei de munca si protectia sociala a acesteia; alte clauze convenite de parti, dupa caz.

De asemenea, Contractul de Delegare a gestiunii serviciului va fi insotit in mod obligatoriu de urmatoarele anexe: caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului; regulamentul serviciului; inventarul bunurilor mobile si imobile, proprietate publica sau privata a unitatilor administrativ-teritoriale aferente serviciului; procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor mentionate anterior.

Clauzele Contractului de Delegare a gestiunii serviciului trateaza in mod atent si obiectiv aspecte privind: (i) cuantumul redeventei; (ii) indicatorii de performanta ai serviciului; (iii) preturile si tarifele aferente serviciului; (iv) termenele si conditiile de aprobare a tarifelor de catre ADI; (v) nivelul investitiilor care urmeaza sa fie realizate in perioada urmatoare.

Prin Contractul de Delegare a gestiunii serviciului S.C. APA CANAL S.A Galati se angajeaza sa mentina cel putin limitele minime stabilite prin indicatorii financiari si manageriali ai serviciului. Calculul indicatorilor de performanta se va realiza pe baza formulelor stabilite prin Contractul de Delegare a gestiunii serviciului, iar obiectivele si tintele acestora sunt obligatorii pentru OR, fiind prevazute in anexa la Contractul de Delegare.

O atentie deosebita va fi acordata preturilor si tarifelor practicate pentru prestarea/furnizarea serviciului. Astfel, la data intrarii in vigoare a Contractului de Delegare, OR va aplica preturile si tarifele asa cum sunt reglementate prin Contractul de Delegare, care vor trebui sa aiba la baza principiul acoperirii tuturor costurilor aferente activitatilor specifice serviciului, respectiv: (i) costuri de operare; (ii) costuri de intretinere si reparatii; (iii) costuri financiare; (iv) redeventa; (v) realizarea de investitii si reparatii capital; (vi) plata serviciului datoriei aferente creditelor contractate; (vii) profitul care urmeaza a fi integral folosit pentru dezvoltare.

In Contractul de Delegare a gestiunii serviciului va fi stabilita o strategie de tarifiere care incorporeaza prevederile Hotararii de Guvern nr. 246/2006 privind aprobarea Strategiei Nationale privind accelerarea dezvoltarii serviciilor comunitare de utilitati publice si care presupune stabilirea unor tarife care sa aiba la baza principiul acoperirii tuturor costurilor aferente activitatilor. Strategia de tarifiere va presupune ajustari ale tarifelor in fiecare an la data de 1 Iulie atat cu inflatia cumulata pe ultimul an, cat si in termeni reali.

Autoritatile locale din judetul Galati au luat in considerare si agreeat urmatoarele perioade de unificare a tarifelor:

- Unificarea tarifelor se va realiza la 1 iulie 2014, in principal din cauza diferentelor mari intre tarifele existente;
- Tarifele pentru canalizare si epurare vor inregistra o crestere ca rezultat al intrarii in functiune a statiilor de epurare.

Unificarea tarifelor va crea o serie de avantaje, respectiv:

- aplicarea unui tarif unic faciliteaza procedura de tarificare (calculul, aprobarea, etc.);
- unificarea tarifelor este considerata o cerinta esentiala pentru aplicarea principiului solidaritatii in zona deservita de OR.

Metodologia de calcul a tarifelor potrivit strategiei de tarificare este stabilita prin Contractul de Delegare a gestiunii serviciului. Prin semnarea Contractului de Delegare a gestiunii serviciului, consiliile locale din unitatile administrativ-teritoriale membre ale Asociatiei "Serviciul Regional Apa Galati" vor accepta mecanismul de tarificare stabilit prin Contract, urmand ca Operatorul Regional sa aplice tarifele rezultate din acesta.

Preturile si tarifele practicate de OR pot fi modificate si/sau ajustate, cu respectarea prevederilor Contractului de Delegare a gestiunii, a prevederilor legale in vigoare si, nu in ultimul rand, a principiului egalitatii utilizatorilor, in functie de urmatoarele elemente:

- conditionalitatile incluse in contractul de finantare pentru obtinerea finantarii din Fonduri de Coeziune sau de la bugetul de stat;
- conditionalitatile incluse in contractul de imprumut pentru co-finantarea proiectului finantat din Fonduri de Coeziune;
- rezultatele proiectiilor financiare din planul de afaceri realizat de OR;
- impactul strategiilor viitoare de investitii in conformitate cu Master Planul intocmit si aprobat.

In ceea ce priveste investitiile care vor fi realizate, prin Contractul de Delegare a gestiunii vor fi stabilite sursele pentru aceste investitii, impartirea viitoarelor investitii intre unitatile administrativ-teritoriale delegatare urmand a se realiza cu luarea in considerare a urmatoarelor principii generale: (i) conform prioritizarii din Master Planul aprobat si transmis Ministerului Mediului; (ii) conform perioadelor de tranzitie pentru conformarea cu Directivile Uniunii Europene; (iii) conform strategiei de eficientizare a operarii propuse de operator in Planul de afaceri; (iv) conform planurilor de dezvoltare ale fiecarei unitati administrativ-teritoriale si proportional cu participarea la finantare.

Preluarea operarii serviciului de alimentare cu apa si de canalizare de catre S.C. APA CANAL S.A Galati se va realiza in baza unui Plan de actiune pentru preluarea serviciului public de alimentare cu apa si al serviciului public de canalizare din aria de operare a judetului Galati.